

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2012. július 5.*

„Szellemi és ipari tulajdon — A közösségi növényfajta-oltalmi jogok rendszere — 2100/94/EK rendelet — A mezőgazdasági termelő kiváltsága — A »méltányos díjazás« fogalma — Az elszenvedett kár megtérítése — Bitorlás”

A C-509/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (Németország) a Bírósághoz 2010. október 26-án érkezett, 2010. szeptember 30-i határozatával terjesztett elő az előtte

Josef Geistbeck,

Thomas Geistbeck

és

a **Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, A. Borg Barthet, E. Levits (előadó), J.-J. Kasel és M. Berger bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. január 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- J. és T. Geistbeck képviseletében J. Beismann és M. Miersch Rechtsanwälte,
- a Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH képviseletében K. von Gierke és C. von Gierke Rechtswälte,
- a görög kormány képviseletében X. Basakou és A.-E. Vasilopoulou, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviseletében F. Díez Moreno, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében B. Schima, F. Wilman és M. Vollkommer, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

a főtanácsnok indítványának a 2012. március 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról szóló, 1994. július 27-i 2100/94/EK tanácsi rendelet (HL L 227., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 16. kötet, 390. o.), valamint az 1998. december 3-i 2605/98/EK bizottsági rendelettel (HL L 328., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 24. kötet, 162. o.) módosított, a 2100/94 rendelet 14. cikkének (3) bekezdésében biztosított mezőgazdasági mentesség [helyesen: biztosított eltérés] érvényesítésének végrehajtási szabályairól szóló, 1995. július 24-i 1768/95/EK bizottsági rendelet (HL L 173., 14. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 18. kötet, 63. o.; a továbbiakban: 1768/95 rendelet) egyes rendelkezéseinek értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet egyrészt J. és T. Geistbeck mezőgazdasági termelők, másrészt a Kuras, a Quarta, a Solara és a Marabel oltalom alatt álló növényfajták jogosultjainak érdekeit képviselő Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (a továbbiakban: STV) közötti, ezen növényfajtáknak az alapeljárás felperesei általi nem teljes mértékben bejelentett ültetése miatt indult peres eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A 2100/94 rendelet

- 3 A 2100/94 rendelet 11. cikke értelmében közösségi növényfajta-oltalmi jogokra a „nemesítő” jogosult, azaz „az a személy, aki a fajtát nemesítette vagy felfedezte, illetve kifejlesztette, továbbá annak jogutódja”.
- 4 E rendeletnek a „Közösségi növényfajta-oltalmi jogok jogosultját megillető jogok és a tiltott cselekmények” című 13. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A közösségi növényfajta-oltalom feljogosítja a közösségi növényfajta-oltalom jogosultját vagy jogosultjait (a továbbiakban: a jogosultat) a (2) bekezdésben foglalt tevékenységek folytatására.

(2) A 15. és 16. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül, az oltalom alatt álló fajta fajtaösszetevői vagy betakarított terménye (a továbbiakban mindkettő: az anyag) vonatkozásában az alábbi tevékenységek kizárólag a jogosult felhatalmazásával folytathatók:

- a) előállítás vagy újbóli előállítás (többszörözés);

[...]

A jogosult a felhatalmazását feltételekhez és korlátozásokhoz kötheti.

[...]”

- 5 Az említett rendeletnek „A közösségi növényfajta-oltalmi jogoktól való eltérések” című 14. cikke (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A 13. cikk (2) bekezdése ellenére és a mezőgazdasági termelés védelme érdekében a mezőgazdasági termelők jogosultak azon betakarított termény saját birtokukon történő felhasználására szaporítás céljából, amelyet valamely, közösségi növényfajta-oltalom alatt álló fajta (kivéve a hibrid vagy szintetikus fajtákat) szaporítóanyagának saját birtokukon történő elültetése révén nyertek.”

- 6 A 2100/94 rendelet 14. cikkének (3) bekezdése előírja:

„Az (1) bekezdésben foglalt korlátozás hatálybalépéséhez, továbbá a nemesítő és a mezőgazdasági termelő jogos érdekeinek védelméhez szükséges feltételeket e rendelet hatálybalépését megelőzően a 114. cikk szerinti végrehajtási szabályokban kell megállapítani az alábbi szempontok alapulvételével:

[...]

- a mezőgazdasági kistermelők nem kötelezhetők arra, hogy a jogosult részére bármiféle díjat fizessenek; [...]

[...]

- minden más mezőgazdasági termelő köteles méltányos díjat fizetni a jogosultnak, amelynek érzékelhetően alacsonyabbnak kell lennie, mint az adott területen ugyanazon fajta esetében a szaporítóanyag engedélyezett előállításért felszámított összeg; e méltányos díj mértéke az idő során változhat, figyelembe véve, hogy az adott fajta vonatkozásában milyen mértékben alkalmazzák az (1) bekezdésben foglalt korlátozást,

[...]

- a vonatkozó adatokról a mezőgazdasági termelők és a feldolgozást végző szolgáltatók kötelesek a jogosultakat – azok kérelmére – tájékoztatni; [...]

- 7 E rendelet 94. cikke, amely a növényfajta bitorlást megvalósító használata esetén indítható polgári jogi eljárásokra vonatkozik, előírja:

„(1) A jogosult jogosan indíthat pert az alábbiak ellen a jogbitorlás megakadályozása, arányos kártérítés [helyesen: méltányos díjazás] fizetése vagy mindkettő érdekében:

- a) aki a 13. cikk (2) bekezdésében megjelölt tevékenységeket közösségi növényfajta-oltalmi jogot elnyert fajta esetében jogosulatlanul folytatja;

[...]

(2) Aki szándékosan vagy gondatlanul elköveti [helyesen: követi el] a fentieket, a jogosultnak a nevezett tevékenység eredményeképpen bekövetkező minden egyéb kára vonatkozásában kártérítésre kötelezhető. Kevésbé súlyos gondatlanság esetén a fenti követelés a gondatlanság mértéke arányában csökkenthető, de a csökkentés nem lehet olyan mértékű, hogy a kártérítési követelés összege a jogbitorlást elkövetett [helyesen: elkövető] személy oldalán keletkezett előnyök értékét ne érje el.”

- 8 A nemzeti jog kiegészítő rendelkezéseinek alkalmazását a bitorlással kapcsolatban az említett rendelet 97. cikke szabályozza, amely (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ha a 94. cikk szerint felelős fél jogbitorlással a jogosult vagy a hasznosítási joggal rendelkező személy kárára ér el nyereséget, a 101. és 102. cikk szerint illetékes bíróságok a visszatérítésre nemzeti jogszabályaikat alkalmazzák, ideértve nemzetközi magán-jogszabályaikat [helyesen: nemzetközi magánjogi jogszabályaikat] is.”

Az 1768/95 rendelet

- 9 Az 1768/95 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A nemesítőt képviselő jogosult és a mezőgazdasági termelő egymás jogos érdekeit védelmezve tesz eleget az 1. cikkben foglalt feltételeknek.”

- 10 Az 1768/95 rendelet 5. cikke, amely a jogosultat megillető térítésre vonatkozó szabályokat állapítja meg, kimondja:

„(1) A jogosultat az alaprendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdése szerint megillető méltányos térítés mértéke a jogosult és az érintett mezőgazdasági termelő közötti megállapodás tárgya [helyesen: tárgyát képezheti].

(2) Ha ilyen szerződést nem kötöttek vagy azt nem alkalmazzák [helyesen: az nem alkalmazható], a térítés mértéke érzékelhetően alacsonyabb lesz, mint az ugyanazon fajta legalacsonyabb kategóriájú hivatalos minősítéssel rendelkező szaporítóanyagának engedélyezett előállításáért ugyanabban a térségben felszámított összeg.

[...]

(5) Ha a (2) bekezdés esetében a (4) bekezdés szerinti megállapodás nem alkalmazható, a fizetendő díjazás a szaporítóanyag engedélyezett előállításáért a (2) bekezdés rendelkezései szerint felszámított összeg 50%-a.

[...]”

- 11 Az említett rendelet 14. cikke, amely a mezőgazdasági termelő kötelezettségei teljesítésének jogosult általi ellenőrzését szabályozza, (1) bekezdésében előírja:

„Az alaprendelet 14. cikke rendelkezéseinek e rendeletben foglaltak szerinti teljesítése körében, az érintett mezőgazdasági termelő kötelezettségei teljesítésének a jogosult általi ellenőrzése érdekében, a jogosult kérésére a mezőgazdasági termelő:

- a) a 8. cikk szerinti adatközlő nyilatkozatok alátámasztására a rendelkezésére álló fontos okmányok, úgy mint számlák, felhasznált címkék, valamint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint előírt egyéb eszközök formájában bizonyítékot szolgáltat az alábbiakkal kapcsolatban:

- a jogosult valamely növényfajtája betakarított termésének feldolgozása vetés céljára, amelyet harmadik személy szolgáltatásként teljesített, vagy
- a 8. cikk (2) bekezdésének e) pontja esetében, a jogosult valamely növényfajtája szaporítóanyagának szállítása,

vagy bemutatja a földterületet, illetve a raktározási létesítményt;

b) átadja vagy hozzáférhetővé teszi a 4. cikk (3) bekezdésében vagy a 7. cikk (5) bekezdésében előírt bizonyítékot.”

12 Az 1768/95 rendelet 18. cikke értelmében:

„(1) A jogosult a 17. cikkben említett személy ellen az alaprendelet 14 cikkének (3) bekezdésében foglalt kötelezettségeinek teljesítése tárgyában pert indíthat az e rendeletben foglaltak szerint.

(2) Ha a fenti személy ugyanannak a jogosultnak egy vagy több növényfajtája vonatkozásában ismételtelen és szándékosan nem tesz eleget az alaprendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdése szerinti kötelezettségének, a jogosult bármely további káráért az alaprendelet 94. cikkének (2) bekezdése szerint kártérítési kötelezettség terheli, amely legalább a szóban forgó növényfaj oltalmazott fajtáinak az ugyanabban a térségben azonos szaporítóanyag-mennyiség engedélyezett előállításáért fizetendő átlagos összeg négyeszeresének megfelelő átalánydíjat jelent, a nagyobb kár esetén fizetendő kártérítés sérelme nélkül.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 13 J. és T. Geistbeck oltalom alatt álló Kuras, Quarta, Solara és Marabel fajtákat ültetett el 2001 és 2004 között, miután erről adatokat szolgáltatott az STV-nek. Az STV azonban egy ellenőrzés alkalmával megállapította, hogy a ténylegesen elültetett mennyiségek – néhány esetben több mint háromszorosan – meghaladták a bejelentett mennyiségeket. Következésképpen az STV 4 576,15 euró összeg megfizetését követelte, amely az őt megillető díjazásnak felelt volna meg. Mivel az alapeljárás felperesei ennek az összegnek csak a felét fizették ki, az STV keresetet nyújtott be, és a fennmaradó összeg megfizetését, valamint a pert megelőző 141,05 euró összegű költségek megtérítését követelte.
- 14 Az első fokú bíróság helyt adott a keresetnek. Az alapeljárás felperesei által benyújtott fellebbezést elutasították. Az alapeljárás felperesei felülvizsgálati kérelmet (Revision) terjesztettek a kérdést előterjesztő bíróság elé.
- 15 A Bíróság C-305/00. sz. Schulin-ügyben 2003. április 10-én hozott ítélete (EBHT 2003., I-3525. o.) alapján a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy az a mezőgazdasági termelő, aki nem teljesítette megfelelően az oltalom alatt álló növényfajta jogosultjával szembeni tájékoztatási kötelezettségét, nem hivatkozhat a 2100/94 rendelet 14. cikkének (1) bekezdésére, és azt kockáztatja, hogy ugyanezen rendelet 94. cikke alapján ellene bitorlási keresetet adnak be, és hogy méltányos díjazást kell fizetnie.
- 16 A kérdést előterjesztő bíróság a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése értelmében az oltalom alatt álló jog jogosultjának fizetendő „méltányos díjazás”, valamint az ugyanezen cikk (2) bekezdése alapján fizetendő kártérítés kiszámításának módszereire vonatkozó kérdést tesz fel.
- 17 E díjazást ki lehet számítani akár az adott területen az érintett növényfaj oltalmazott fajtái szaporítóanyagának engedélyezett előállításáért felszámított átlagos összeg alapján, akár az engedélyezett vetésért fizetendő díjazás alapján, a 2100/94 rendeletnek az 1768/95 rendelet 5. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett 14. cikke (3) bekezdése negyedik francia bekezdésének megfelelően (a továbbiakban: az engedélyezett vetés jogdíja).
- 18 Az első esetben a jogsértőnek az említett átlagos összeget ugyanolyan feltételekkel és ugyanolyan összegben kellene megfizetnie, mint egy harmadik személynek, míg a második esetben a jogsértő hivatkozhatna a mezőgazdasági termelők számára fenntartott kiváltságos díjazásra, azaz a szaporítóanyag engedélyezett előállításáért fizetendő összeg 50%-ára.

19 E körülmények között a Bundesgerichtshof úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) A mezőgazdasági termelő által a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése alapján a közösségi növényfajta-oltalmi jog jogosultjának arra tekintettel fizetendő „méltányos díjazást”, hogy egy oltalom alatt álló fajta vetés révén nyert szaporítóanyagát használta, és nem teljesítette a 2100/94 rendelet 14. cikkének (3) bekezdésében és az 1768/95 rendelet 8. cikkében rögzített kötelezettségeit, az adott területen az érintett növényfaj oltalmazott fajtái szaporítóanyagának engedélyezett előállításáért felszámított átlagos összeg alapján kell-e kiszámítani, vagy ehelyett azt az (alacsonyabb) díjazást kell alapul venni, amelyet a 2100/94 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdése és az 1768/95 rendelet 5. cikke alapján az engedélyezett vetés esetében kellene fizetni?

2) Amennyiben csak az engedélyezett vetésért fizetendő díjazás vehető alapul:

Ilyen helyzetben és egyszeri vétkes jogsértés esetén kiszámíthatja-e a növényfajta-oltalmi jog jogosultja a 2100/94 rendelet 94. cikkének (2) bekezdése alapján megtérítendő kárát átalányként a szaporítóanyag engedélyezett előállításáért fizetendő jogdíj alapján?

3) A 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése alapján fizetendő „méltányos díjazás” vagy az említett rendelet 94. cikkének (2) bekezdése alapján fizetendő kártérítés kiszámítása során figyelembe lehet-e, illetve kell-e venni egy számos jogosult jogait gyakorló szervezet ellenőrzéssel kapcsolatos különleges ráfordításait akként, hogy a szokásosan megállapított díjazás kétszeresét, illetve a 2100/94 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdése alapján fizetendő díjazást ítélik meg?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

20 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azon tényezőket kívánja megtudni, amelyek lehetővé teszik egy olyan mezőgazdasági termelő által a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése alapján fizetendő „méltányos díjazás” összegének megállapítását, aki nem felelt meg az ugyanezen rendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik és hatodik francia bekezdése értelmében rá vonatkozó követelményeknek. A kérdést előterjesztő bíróság különösen azt kérdezi, hogy az említett díjazást az adott területen az ugyanazon növényfaj szaporítóanyagának engedélyezett előállításáért felszámított díj – úgynevezett „C engedély” – alapján, vagy az engedélyezett vetésnek a 2100/94 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdésében előírt díja alapján kell kiszámítani, amely díj az 1768/95 rendelet 5. cikke értelmében a szaporítóanyag engedélyezett előállításáért fizetendő összegek 50%-ának felel meg.

21 Bevezetésként emlékeztetni kell arra, hogy a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdése alapján az oltalom alatt álló fajta fajtaösszetevői vagy betakarított terménye vonatkozásában többek között az előállításához vagy újbóli előállításához (többszörözéshez), a szaporítás céljára történő előkészítéshez, az értékesítésre felkínáláshoz, az értékesítéshez vagy egyéb forgalmazáshoz és az említett célokból történő raktáron tartáshoz a közösségi növényfajta-oltalom jogosultjának felhatalmazása szükséges (lásd a fent hivatkozott Schulin-ügyben hozott ítélet 46. pontját).

22 Ilyen körülmények között a 2100/94 rendelet 14. cikke a közösségi növényfajta-oltalom jogosultja általi felhatalmazás elvétől való eltérést jelent (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Schulin-ügyben hozott ítélet 47. pontját) annyiban, amennyiben a betakarított termény mezőgazdasági termelők általi

saját birtokukon, szaporítás céljából történő felhasználása nincs a közösségi oltalom jogosultjának felhatalmazásához kötve, ha a mezőgazdasági termelők megfelelnek az említett 14. cikk (3) bekezdésében kifejezetten említett egyes feltételeknek.

- 23 E tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy az a mezőgazdasági termelő, aki nem fizet méltányos díjazást a jogosultnak, miközben egy oltalom alatt álló fajta szaporítóanyagának elültetése révén nyert terményt hasznosít, nem hivatkozhat a 2100/94 rendelet 14. cikkének (1) bekezdésére, és következésképpen úgy kell tekinteni, mint aki az arra vonatkozó felhatalmazás nélkül folytatja az ugyanezen rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében szereplő valamely tevékenységet (a fent hivatkozott Schulin-ügyben hozott ítélet 71. pontja).
- 24 Márpedig az alapeljárás felpereseinek helyzete hasonló azon mezőgazdasági termelők helyzetéhez, akik nem fizették meg a 2100/94 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdésében előírt „méltányos díjazást”, amennyiben az alapeljárás felperesei azért, hogy az általuk elültetett terménymennyiség egy részét nem jelentették be, nem fizették meg az említett díjazást.
- 25 Ebből az következik, hogy a be nem jelentett vetőmagoknak az alapeljárás felperesei általi elültetése, amint azt a kérdést előterjesztő bíróság helyesen megállapította, a 2100/94 rendelet 94. cikke értelmében vett „bitorlást” valósít meg. E rendelkezés alkalmazásával kell tehát meghatározni egy olyan méltányos díjazás kiszámításának módszereit, mint amelyet J. és T. Geistbecknek meg kell fizetnie az STV részére.
- 26 E tekintetben J. és T. Geistbeck arra hivatkozik, hogy mivel a 2100/94 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdése és 94. cikkének (1) bekezdése majdnem azonos kifejezéseket használ, a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése értelmében fizetendő „méltányos díjazást” az engedélyezett vetés jogdíja alapján kell kiszámítani.
- 27 Egy ilyen értelmezés azonban nem fogadható el.
- 28 Ugyanis, először, meg kell állapítani, hogy bár a 2100/94 rendelet francia nyelvi változata e két említett rendelkezésben a „méltányos díjazás” kifejezést használja, ez nincs így más nyelvi változatokban, többek között a német és angol nyelvi változatban, amint azt a főtanácsnok az indítványa 43. pontjában megjegyezte. Ennélfogva a 2100/94 rendelet említett rendelkezéseiben használt kifejezések hasonlóságából nem lehet arra következtetni, hogy e kifejezések ugyanarra a fogalomra vonatkoznak.
- 29 Másodszor, hangsúlyozni kell azt, hogy a közösségi növényfajta-oltalom elvétől való eltérést engedő rendelkezésként az említett rendelet 14. cikkét megszorítóan kell értelmezni, és annak ennélfogva nem az a célja, hogy az ugyanazon cikkben kifejezetten megállapított összefüggéstől eltérő összefüggésben alkalmazzák.
- 30 Amint ugyanis a főtanácsnok az indítványa 45–47. pontjában kiemelte, a „méltányos díjazás” fogalmának, amelyet a 2100/94 rendeletnek az 1768/95 rendelet 5. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett 14. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdése előír, az a célja, hogy egyensúlyt teremtsen a növényfajta-oltalmi jogosultak és a mezőgazdasági termelők kölcsönös jogos érdekei között.
- 31 Ezzel szemben a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése, amelynek szövege nem tesz különbséget a bitorlás elkövetőjének kiléte alapján, kimondottan azt célozza, hogy bitorlási per keretében méltányos díjazást fizessenek.
- 32 Ebből az következik, hogy az alapügy körülményei között az engedélyezett vetésnek a 2100/94 rendelet 14. cikke értelmében vett jogdíja nem fogadható el az ugyanezen rendelet 94. cikkének (1) bekezdésében előírt „méltányos díjazás” kiszámításának alapjaként.

- 33 A kérdést előterjesztő bíróság az említett díj kiszámításának vagylagos alapjaként az engedélyezett előállításért felszámított díjat, azaz a C engedélyt említi.
- 34 Amint arra a jelen ítélet 23. pontja emlékeztetett, az a mezőgazdasági termelő, aki nem teljesíti a többek között a 2100/94 rendeletnek az 1768/95 rendelet 8. cikkével összefüggésben értelmezett 14. cikkének (3) bekezdése értelmében rá háruló kötelezettségeket, nem hivatkozhat arra a kiváltságra, amely e rendelkezés alapján megilletné.
- 35 Úgy kell tehát tekinteni, mint olyan harmadik személyt, aki felhatalmazás nélkül folytatta a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében szereplő valamely cselekményt.
- 36 Amennyiben a 2100/94 rendelet 94. cikke a bitorlással érintett növényfajta-oltalmi jogosult által elszenvedett kár megtérítésére vonatkozik, meg kell állapítani azt, hogy az alapeljárásban, mivel J. és T. Geistbeck nem hivatkozhat a „mezőgazdasági termelő kiváltságára”, azaz a közösségi növényfajta-oltalomtól való, az említett rendelet 14. cikkének (1) bekezdésében szereplő eltérésre – amint az ugyanezen cikk (3) bekezdéséből következik –, az említett kár legalább a C engedély díjával megegyező összeg, amelyet egy harmadik személynek meg kellett volna fizetnie.
- 37 Következésképpen a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdésében előírt „méltányos díjazás” megállapításához az alapeljárás körülményei között az engedélyezett előállításért felszámított díjjal azonos összeget kell alapul venni.
- 38 Egy ilyen értelmezéssel szemben, először, J. és T. Geistbeck azt állítja, hogy az első betakarításból származó szaporítóanyag gyengébb minőségű annál, mint amelyre a 2100/94 rendelet 13. cikkének (2) bekezdése vonatkozik. Egy ilyen érv azonban nem releváns, mivel az oltalom alatt álló anyag többszörözése nem bír jelentőséggel az ezen anyaghoz kapcsolódó szellemi tulajdon jog fennállására nézve.
- 39 Másodszor J. és T. Geistbeck nem hivatkozhat arra sem, hogy a C engedéllyel engedélyezett előállításért felszámított díjjal azonos összegnek a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése értelmében egy olyan mezőgazdasági termelő által fizetendő „méltányos díjazás” kiszámításának alapjaként való figyelembevétele, aki nem felelt meg az említett rendeletnek az 1768/95 rendelet 8. cikkével összefüggésben értelmezett 14. cikkének (3) bekezdésében előírt követelményeknek, annak elismerését jelentené, hogy az említett 94. cikk rendelkezései büntető kártérítés jellegűek, amely magától e cikk céljától is idegen.
- 40 Amint ugyanis arra a jelen ítélet 35. pontja rámutatott, azt a mezőgazdasági termelőt, aki nem hivatkozott a 2100/94 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének rendelkezéseire, úgy kell tekinteni, mint egy olyan harmadik személyt, aki felhatalmazás nélkül folytatta az ugyanezen rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében szereplő valamely cselekményt. Ennélfogva az az előny, amelyben a bitorlás elkövetője részesül, amelyet az említett rendelet 94. cikkének (1) bekezdése megtéríteni kíván, a C engedéllyel engedélyezett előállításért felszámított díjjal azonos összegnek felel meg, amelyet az elkövető nem fizetett meg.
- 41 Végezetül, ha a bitorlás esetén fizetendő méltányos díjazás kiszámításának alapjául nem a C engedéllyel engedélyezett előállításért felszámított díjjal azonos összeget vesszük, hanem az engedélyezett vetés jogdíjának megfelelő alacsonyabb összeget, ez azon mezőgazdasági termelők előnyben részesítését eredményezheti, akik nem tesznek eleget a jogosulttal szembeni, a 2100/94 rendelet 14. cikke (3) bekezdésének hatodik francia bekezdésében és az 1768/95 rendelet 8. cikkében előírt tájékoztatási kötelezettségüknek, azokhoz képest, akik megfelelően bejelentik az elültetett vetőmagokat.

- 42 Márpedig a „méltányos díjazás” fogalmához kapcsolódó ösztönző jelleg, amint azt a 2100/94 rendelet 94. cikke előírja, még inkább fontos, mivel az említett rendelet 14. cikke (3) bekezdésének ötödik francia bekezdése értelmében kizárólag a jogosultak felelőssége figyelemmel kísérni és felügyelni az oltalom alatt álló növényfajoknak az engedélyezett előállítás során való felhasználását, és ennél fogva e jogosultak az érintett mezőgazdasági termelők jóhiszeműségére és együttműködésére vannak utalva.
- 43 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a mezőgazdasági termelő által a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése alapján arra tekintettel fizetendő „méltányos díjazást”, hogy egy oltalom alatt álló fajta vetés révén nyert szaporítóanyagát használta, és nem teljesítette ugyanezen rendeletnek az 1768/95 rendelet 8. cikkével összefüggésben értelmezett 14. cikkének (3) bekezdése értelmében rá háruló kötelezettségeit, a C engedéllyel engedélyezett előállításért felszámított díjjal azonos összeg alapján kell kiszámítani.
- 44 Figyelembe véve az első kérdésre adott választ, a második kérdést nem kell megválaszolni.

A harmadik kérdésről

- 45 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, egyrészt, hogy a 2100/94 rendelet 94. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a növényfajta-jogosulti jogok tiszteletben tartásának ellenőrzése miatt felmerült költségek fejében való kártalanítás fizetése a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdésében előírt megfelelő díjazásba számít bele, vagy egy ilyen fizetés az ugyanezen cikk (2) bekezdésében előírt kártérítés összegének a része. Másrészt, ha a jogosult egy ilyen kárra hivatkozik, a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy e kártérítést ki lehet-e számítani átalányként és a szokásosan megállapított díjazás kétszeresének vagy az említett rendelet 14. cikke (3) bekezdése negyedik francia bekezdésében előírt méltányos díjazásnak megfelelően.
- 46 A Bizottság az észrevételeiben megjegyezte, hogy e kérdés tisztán hipotetikus, amennyiben az STV nem követelte ilyen költségek megfizetését.
- 47 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén az előbbi az uniós jog értelmezéséhez megadja azokat a támpontokat, amelyek szükségesek az utóbbi által eldöntendő jogvita megoldásához (lásd többek között a C-445/06. sz., Danske Slagterier ügyben 2009. március 24-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-2119. o.] 65. pontját, valamint a C-197/10. sz. Unió de Pagesos de Catalunya ügyben 2011. szeptember 15-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-8495. o.] 16. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 48 Ezen együttműködés keretében vélelmezni kell az uniós jogra vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd többek között a C-94/04. és C-202/04. sz., Cipolla és társai egyesített ügyekben 2006. december 5-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11421. o.] 25. pontját, valamint a fent hivatkozott Unió de Pagesos de Catalunya ügyben hozott ítélet 17. pontját).
- 49 A jelen ügyben, mivel az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kitűnik, hogy az STV az alapeljárásban követelte a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „méltányos díjazás” megfizetését, a kérdést előterjesztő bíróság harmadik kérdésére válaszolni kell annyiban, amennyiben az az említett „méltányos díjazás” fogalmára vonatkozik.

- 50 E tekintetben elegendő megállapítani azt, hogy a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdése arra szorítkozik, hogy méltányos díjazást ír elő egy növényfajta jogellenes hasznosítása esetén, anélkül azonban, hogy tekintetbe venné az említett díjazás meg nem fizetéséhez kapcsolódó károkon kívüli egyéb károk megtérítését.
- 51 Ilyen körülmények között a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a növényfajta-jogosulti jogok tiszteletben tartásának ellenőrzése miatt felmerült költségek fejében való kártérítés fizetése nem számít bele a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdésében előírt „méltányos díjazásba”.

A költségekről

- 52 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A mezőgazdasági termelő által a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról szóló, 1994. július 27-i 2100/94/EK tanácsi rendelet 94. cikkének (1) bekezdése alapján arra tekintettel fizetendő „méltányos díjazást”, hogy egy oltalom alatt álló fajta vetés révén nyert szaporítóanyagát használta, és nem teljesítette ugyanezen rendeletnek az 1998. december 3-i 2605/98/EK bizottsági rendelettel módosított, a 2100/94 rendelet 14. cikkének (3) bekezdésében biztosított mezőgazdasági mentesség [helyesen: biztosított eltérés] érvényesítésének végrehajtási szabályairól szóló, 1995. július 24-i 1768/95/EK bizottsági rendelet 8. cikkével összefüggésben értelmezett 14. cikkének (3) bekezdése értelmében rá háruló kötelezettségeit, az adott területen az érintett növényfaj oltalmazott fajtái szaporítóanyagának engedélyezett előállításáért felszámított díj összege alapján kell kiszámítani.**
- 2) **A növényfajta-jogosulti jogok tiszteletben tartásának ellenőrzése miatt felmerült költségek fejében való kártalanítás fizetése nem számít bele a 2100/94 rendelet 94. cikkének (1) bekezdésében előírt „méltányos díjazásba”.**

Aláírások